

Nr 215.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; given Stockholms slott den 21 mars 1924.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

G. Malm.

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring.

Häri genom förordnas, att 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, sådan denna paragraf lyder enligt lagen den 11 september 1914, skall hava följande ändrade lydelse.

14 §.

Sedan mantalslängden — — — göres härom. Förteckningen tillställes taxeringsnämndens ordförande senast den 25 mars.

Sedan förteckningen — — — meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1925.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Malm:

I nära samband med den av chefen för finansdepartementet innevarande dag för Kungl. Maj:t anmälda frågan om åtgärder till förebyggande av försening av taxeringsnämndernas arbete står ett av 1923 års taxerings-sakkunniga väckt förslag om ändring av 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, som jag anhåller nu få anmäla för Kungl. Maj:t.

*Gällande be-
slämmelser.*

Enligt detta lagrum, sådant detsamma lyder i lag den 11 september 1914, åligger det mantalsskrivningsförrättaren att, sedan mantalslängden för kommun varje år blivit i stadgad ordning justerad, uppgöra förteckning över de i längden upptagna personer, som vid årets början uppnått femton men icke sextiosex års ålder. Denna förteckning, som skall innehålla vissa i lagrummet angivna uppgifter om däri upptagna personer, skall tillställas taxeringsnämndens ordförande samtidigt med att den justerade mantalslängden enligt gällande författning till honom överlämnas. Det ankommer därefter på taxeringsnämnden att besluta för varje i förteckningen upptagen person, huruvida för året avgiftsplikt må åligga honom och vilka avgifter böra av honom erläggas. Om besluten skall anteckning göras i förteckningen. Lagrummet innehåller därjämte vissa föreskrifter angående uppbörd och redovisning av pensionsavgifterna.

Rörande avlämnande av mantalslängd till taxeringsnämndens ordförande innehåller § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantals-skrivning, enligt dess lydelse i förordningen den 11 juni 1918, följande stadgande: Senast den 25 mars skall den justerade mantalslängden avlämnas till ordföranden i taxeringsnämnden. De för städerna Stockholm och Göteborg gällande särskilda mantalsskrivningsförordningarna innehålla icke någon bestämmelse rörande avlämnande av mantalslängd till taxeringsnämndens ordförande.

Såsom chefen för finansdepartementet anmält, hava nämnda sakkunniga med skrivelse den 26 januari 1924 till honom överlämnat yttrande och förslag till vissa åtgärder i syfte att förhindra försening av taxeringsarbetet.

I avseende å tiden för mantalslängdens avlämnande till taxeringsnämndens ordförande innefattar förslaget, såvitt angår ändring i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning, att längden, sedan denna senast den 9 februari eller, i fråga om särskilt besvärligt distrikt, efter Kungl. Maj:ts befallningshavandes medgivande å senare dag inom den 23 februari överlämnats till pastor för granskning, skall av denne återställas inom tio dagar efter avlämnandet samt att längden i justerat skick skall av mantalsskrivningsförrättaren överlämnas till taxeringsnämndens ordförande inom tio dagar efter det längden återställts av pastor.

*Förslagets
innehåll.*

Beträffande de för Stockholm och Göteborg gällande särskilda mantalskrivningsförordningarna föreslå de sakkunniga ändring allenast såvitt angår den tid, inom vilken mantalslängden för Göteborg skall vara avslutad och undertecknad, nämligen från nu gällande »senast den 15 mars» till »senast den 1 mars».

De sakkunniga hava vidare anført:

»Vid en författningsändring i denna riktning kan till arbetets underlättande verkställas en upplösning av det samband, som för närvarande föreligger mellan mantalslängdens avlämnande och avslutandet av vissa andra arbeten. — — — För taxeringsarbetets fortgång är det icke nödvändigt, att — — — pensionsförteckningarna åtfölja mantalslängden, utan därest den senare avlämnas den 1 mars, innebär det ingen olägenhet, om avlämnandet av — — — förteckningarna bibehållas vid den tid, som för närvarande gäller, alltså den 25 mars.»

I anslutning härtill hava de sakkunniga föreslagit sådan förändring av 14 § i lagen om allmän pensionsförsäkring, att stadgandet om tiden för pensionsförteckningens avlämnande skulle komma att lyda: Förteckningen tillställles taxeringsnämndens ordförande senast den 25 mars.

I ärendet hava utlåtanden avgivits av, bland andra, samtliga länsstyrelser, kammarrätten och riksräkenskapsverket, varjämte styrelsen för Sveriges häradsskrivareförening och föreningen Sveriges städers kronouppbördstjänstemän inkommit med yttranden. Samtliga hava lämnat förevärande förslag utan erinran med undantag för länsstyrelsen i Norrbottens län, som ansett, att pensionsförteckningen bör kunna avlämnas tidigare än föreslagits, exempelvis senast den 8 mars.

I överensstämmelse med taxeringssakkunniga anser jag, att — vid bifall till förslaget om ändring av 11 § i mantalsskrivningsförordningen — den i 14 § av pensionsförsäkringslagen förekommande tidsbestämmelsen för pen-

*Departements-
chefen.*

sionsförteckningens avlämnande bör göras oberoende av när mantalslängden avlämnas, utan att till sitt sakliga innehåll ändras.

Då nu Kungl. Maj:t, i enlighet med vad chefen för finansdepartementet hemställt, innevarande dag beslutat till riksdagen avlåta proposition, innefattande bland annat förslag till förordning om ändrad lydelse av 11 § i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning i huvudsaklig överensstämmelse med vad taxeringssakkunniga föreslagit, torde frågan om ändring av 14 § i pensionsförsäkringslagen jämväl föreläggas riksdagen.

Föredragande departementschefen uppläser därefter ett i enlighet med vad han nu anfört avfattat förslag till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, och hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall.

Ur protokollet:
Torsten Wolff.

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring.

Härigenom förordnas, att 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring skall hava följande ändrade lydelse.

14 §.

Sedan mantalslängden — — — göres härom. Förteckningen tillställs taxeringsnämndens ordförande senast den 25 mars.

Sedan förteckningen — — — meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1925.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 20 mars 1924.

Närvarande:

justitierådet SUNDBERG,
regeringsrådet THULIN,
justitierådet STENBERG,
justitierådet KÖERSNER.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 14 mars 1924, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas över upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av länsassessorn Fredrik Adolf Immanuel Lundevall.

Lagrådet lämnade förslaget utan annan erinran än att, med hänsyn till de i den föreslagna texten gjorda transumeringarna, i ingressen borde angivas, att ifrågavarande paragraf erhållit sin nu gällande lydelse genom lag den 11 september 1914.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN och PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Malm, anmäler, efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet, lagrådets den 20 innevarande mars 1924 avgivna utlåtande över det den 14 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring och anför:

Lagrådet har erinrat, att, med hänsyn till de i den föreslagna texten gjorda transumeringarna, i ingressen borde angivas, att ifrågavarande paragraf erhållit sin nu gällande lydelse genom lag den 11 september 1914.

Jag har låtit omarbета ingressen i enlighet härmed.

Föredraganden uppläser därefter det sålunda omarbetade förslaget av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, och hemställer, att förslaget måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Carl Stålhammar.